

CO₂-Reductieplan

Opdrachtgever: Greenchoice B.V.

Naam: Ruben Veeffkind

Martin Havik

De Duurzame Adviseurs

V1.3; 09-12-2019

**de duurzame
adviseurs**

1 Inhoudsopgave

1	INHOUDSOPGAVE	2
2	 INLEIDING	3
2.1	LEESWIJZER	3
3	 ENERGIEBEOORDELING	4
3.1	CONTROLE OP INVENTARISATIE VAN EMISSIES	4
3.2	IDENTIFICATIE GROOTSTE VERBRUIKERS	4
3.3	TRENDS IN ENERGIEVERBRUIK EN VOORTGANG CO ₂ -REDUCTIE	5
3.4	VOORGAANDE ENERGIEBEOORDELINGEN	5
3.5	VERBETERPOTENTIEEL	5
4	 DOELSTELLINGEN	8
4.1	VERGELIJKING MET SECTORGENOTEN	8
4.2	HOOFDDOELSTELLING	8
4.2.1	<i>Scope 1 Subdoelstelling brandstofverbruik wagenpark</i>	9
4.2.2	<i>Scope 1 Subdoelstelling gasverbruik kantoren</i>	9
4.2.3	<i>Scope 2 Subdoelstelling elektraverbruik kantoren</i>	9
4.2.4	<i>Scope 2 Subdoelstelling stadswarmte</i>	9
4.2.5	<i>Scope 2 Subdoelstelling zakelijke km's</i>	9
5	 MAATREGELEN REDUCTIEPLAN	10
5.1	REEDS UITGEVOERDE MAATREGELEN	11
6	 VOORTGANG CO₂-REDUCTIE	12
7	 PARTICIPATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	13
7.1	INVENTARISATIE INITIATIEVEN	13
7.2	ACTIEVE DEELNAME	13
7.3	LOPENDE INITIATIEVEN	13
8	DISCLAIMER & COLOFON	15
	UITSLUITING VAN JURIDISCHE AANSPRAKELIJKHEID	15
8.1	BESCHERMING INTELLECTUEEL EIGENDOM	15

2 | Inleiding

In dit document worden de scope 1 en 2 CO₂-reductiedoelstellingen van Greenchoice gepresenteerd en de voortgang van de CO₂-reductie beoordeeld. Voorafgaand hieraan is de CO₂-footprint voor scope 1 en 2 opgesteld conform ISO 14064-1 en het GHG-protocol.

Voor het bepalen van de CO₂-reducerendemaatregelen die binnen Greenchoice toegepast kunnen worden, is eerst een inventarisatie van mogelijke reductiemaatregelen uitgevoerd. Deze inventarisatie is als apart tabblad opgenomen in het Excel bestand 'CO₂-reductiemaatregelen en berekening doelstelling'. Aan de hand van de maatregelen die voor Greenchoice relevant zijn, is vervolgens het CO₂-Reductieplan opgesteld. Hierin worden de reductiedoelstellingen en de daarbij behorende maatregelen beschreven.

In hoofdstuk 2 van dit document wordt de energiebeoordeling beschreven waarin een analyse is uitgevoerd over de voortgang in CO₂-reductie en mogelijke verbeterpunten. In hoofdstuk 3 worden vervolgens de doelstellingen beschreven. Het concrete plan van aanpak en de status van de uit te voeren maatregelen is weergegeven in hoofdstuk 4.

Dit reductieplan is opgesteld in overleg met en met goedkeuring van de directie. De voortgang in (sub)doelstellingen en maatregelen wordt ieder half jaar beoordeeld.

2.1 Leeswijzer

Dit document is ter onderbouwing van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

Hoofdstuk in dit document	Eis in de CO ₂ -Prestatieladder
Hoofdstuk 2: Energiebeoordeling	2.A.3
Hoofdstuk 3: Strategisch plan scope 3	5.B.1
Hoofdstuk 4: Doelstellingen	3.B.1
Hoofdstuk 5: Maatregelen reductieplan	3.B.1
Hoofdstuk 6: Voortgang CO ₂ -reductie	3.B.1
Hoofdstuk 7: Participatie sector- en keteninitiatief	3.D.1 en 3.D.2
Bijlage A	1.D.1

3 | Energiebeoordeling

Het doel van deze energiebeoordeling is de huidige en de historische energieverbruiken van Greenchoice in kaart te brengen. Deze beoordeling geeft minimaal 80% van de energiestromen weer. Zo zijn door deze analyse de grootste verbruikers geïdentificeerd en kan daar individueel op gestuurd worden. Daardoor kunnen de belangrijkste processen die bijdragen aan CO₂-uitstoot effectief aangepakt worden. De achterliggende brongegevens zijn terug te vinden als Excel document.

3.1 Controle op inventarisatie van emissies

Een onafhankelijke controle op de emissie-inventarisatie wordt gelijktijdig uitgevoerd met de interne audit en wordt in het interne audit rapport opgenomen.

3.2 Identificatie grootste verbruikers

De 80% grootste emissiestromen in 2018 van Greenchoice zijn:

✓ Brandstof wagenpark:	35,1%
✓ Elektraverbruik:	29,8%
✓ Stadswarmte:	12,4%
✓ Zakelijk km's	9,3%

De uitstoot is redelijk evenredig verdeeld over meerdere emissiestromen. Er wordt daarom op allemaal wat dieper ingegaan om te onderzoeken waar de quick wins zitten en waar verder inzicht nodig is om de juiste maatregelen te kunnen definiëren.

Wagenpark

Deze categorie vertegenwoordigt het grootste deel van de CO₂ uitstoot en is daarom het meest diepgaand uitgezocht. Enkel het wagenpark van Greenchoice en de Kieszon groep is in kaart gebracht. Het wagenpark van Qurrent (één lease-auto en één deelauto) is overgenomen door Greenchoice en wordt daarom opgenomen in het overzicht van het wagenpark van Greenchoice.

Het wagenpark van Greenchoice is al redelijk duurzaam, al is nog enige verbetering mogelijk. Er rijden nog een aantal hybride auto's, die zouden mogelijk vervangen kunnen worden voor full electric auto's. Daarnaast is er de deelauto die nog op benzine rijdt.

Het wagenpark van Kieszon groep bevat al een aantal elektrische auto's, maar heeft ook zeker nog verbeterpotentieel. Vanuit Greenchoice wordt het gesprek met het managementteam van Kieszon aangegaan over sterke aanscherping van het mobiliteitsbeleid in lijn met dat van Greenchoice. De eerste stap is om in gesprek te gaan over de mogelijkheden tot verduurzaming van het wagenpark en bereidwilligheid te creëren om hier actief mee aan de slag te gaan.

Elektraverbruik:

Greenchoice heeft zelf groene stroom, waar wel nog een gedeelte van wordt geproduceerd uit biomassa en Europese wind en zon. De grootste winst in verbruiksreductie is naar verwachting nog te behalen in de IT voorzieningen, het gebruik van de lift en de klimaatinstallatie omdat deze op basis van inschatting geïdentificeerd zijn als grootste verbruiksgroepen in het pand. Eerste stap is om te onderzoeken wat de mogelijkheden exact zijn en het verkrijgen van nauwkeurig inzicht in het elektraverbruik per categorie/verbruiker.

Het kantoor van Qurrent is eind Q3 2019 gesloten, waardoor deze uitstoot verdwijnt. Van binnen het kantoor van Kieszon is momenteel weinig inzicht in de mogelijkheden tot

reductie van het elektraverbruik. Het is een deel van een gehuurd pand en de verhuurder beheert het elektracontract en gaat ook over de bouwkundige ingrepen en de financiering daarvan. Met het management team van Kieszon wordt vanuit Greenchoice het gesprek aangegaan over het zo snel mogelijk overstappen naar 100% Nederlandse wind en zon groene stroom, het bespreken van de mogelijkheden tot reductie van het elektraverbruik en bereidwilligheid te creëren om hier actief mee aan de slag te gaan.

Stadswarmte:

Het hoofdkantoor van Greenchoice heeft stadswarmte als warmtebron. Voordat het pand in 2017 in gebruik is genomen is de klimaatinstallatie ingeregeld, maar dat is sindsdien niet meer gedaan. Er zijn diverse tekenen dat er een en ander te winnen valt met het opnieuw inregelen van de gehele klimaatinstallatie, waaronder ook de verwarming valt. Deze tekenen zijn terug te vinden in het gedrag van de medewerkers. Er worden bijvoorbeeld ramen open gezet als de verwarming aan staat. Verder is de emissiefactor gebaseerd op voorlopige cijfers van de leverancier. De definitieve cijfers worden in Q4 2019 verwacht, deze vertonen naar verwachting geen grote afwijkingen met de voorlopige cijfers.

3.3 Trends in energieverbruik en voortgang CO₂-reductie

De trend van de afgelopen jaren is een duidelijk dalende lijn omdat Greenchoice in 2017 al verhuisd is naar een nieuwe locatie in een pand dat zij geheel hebben laten verduurzamen (van label F naar label A). Ook is dit pand veel dichterbij het centraal station van Rotterdam gelegen, waardoor de bereikbaarheid per openbaar vervoer is vergroot. Daarnaast heeft Greenchoice een strak personeels- en mobiliteitsbeleid ingevoerd waarin OV gebruik voorop wordt gesteld en waar dat niet mogelijk is in ieder geval elektrisch of hybride moet worden gereden. De daling is slechts op basis van deze uitleg te analyseren, gezien dit het eerste jaar is dat de footprint in kaart wordt gebracht.

3.4 Voorgaande energiebeoordelingen

Dit is het eerste jaar dat een energiebeoordeling wordt uitgevoerd, er is daarom nog geen voortgang aan te tonen.

3.5 Verbeterpotentieel

Op basis van de resultaten van de inventarisatie en de beste reductiekansen, is gekozen dit jaar het energieverbruik van het wagenpark nader te onderzoeken. Hierbij is onder andere gekeken naar verschillende aspecten van het brandstofverbruik van de verschillende bedrijfswagens (brandstoftype, gemiddeld verbruik, voertuigspecifiek verbruik, zuinigheidslabel, etc). Er is gekeken naar het gehele wagenpark, dus zowel van Greenchoice als dat van Kieszon. Zie onderstaand het overzicht van het wagenpark van 2018. In de onderliggende Excel "Energieanalyse wagenpark" is meer informatie opgenomen, waaronder ook de mutaties in 2019.

Bedrijf	Kenteken	Gebruik	Merk	Brandstof	CO2 uitstoot g/km	Zuinigheidslabel
Greenchoice	HK532X	Lease	audi A3 e-tron	Euro 95/Elektra		A
Greenchoice	HP137V	Lease	Mitsubishi Outlander	Euro 95/Elektra		A
Greenchoice	HR243P	Lease	Mitsubishi Outlander	Euro 95/Elektra		A
Greenchoice	JR468H	Lease	Volkswagen Passat Variant	Euro 95/Elektra		A
Greenchoice	KJ366R	Lease	Mercedes C-estate	Euro 95/Elektra		A
Greenchoice	NF047B	Lease	Mercedes C-estate	Euro 95/Elektra		A
Qurrent/GC	RG407B	Deelauto	Volkswagen Polo	Euro 95	109	C
Qurrent/GC	HH890N	Poolauto	Volkswagen Golf	Euro 95/Elektra		A
Kieszon groep	79STG5	Bedrijfsmiddel	Renault Twingo	Euro 95	109	A
Kieszon groep	8VRF55	Bedrijfsmiddel	Renault Master	Diesel	243	onbekend
Kieszon groep	HR043L	Wagenpark	Peugeot 308	Diesel	82	A
Kieszon groep	V273NN	Bedrijfsmiddel	Mercedes Sprinter	Diesel	198	onbekend
Kieszon groep	V474NV	Bedrijfsmiddel	Mercedes Sprinter	Diesel	198	onbekend
Kieszon groep	V740LV	Bedrijfsmiddel	Mercedes Sprinter	Diesel	203	onbekend
Kieszon groep	V741LV	Bedrijfsmiddel	Mercedes Vito	Diesel	169	onbekend
Kieszon groep	VV313X	Bedrijfsmiddel	Fiat Ducato	Diesel	183	onbekend
Kieszon groep	JP600K	Wagenpark	BMW 225xe active tourer	Elektra		A
Kieszon groep	KD724L	Wagenpark	Mitsubishi Outlander	Euro 95/Elektra	42	A
Kieszon groep	KL197H	Wagenpark	Volkswagen Golf	Elektra		A
Kieszon groep	KV776P	Wagenpark	Audi A3	Euro 95/Elektra	37	A
Kieszon groep	ND025K	Wagenpark	Volkswagen Passat	Elektra		A
Kieszon groep	ND046P	Wagenpark	Volkswagen Golf	Elektra		A
Kieszon groep	NL527S	Wagenpark	Volvo V60	Diesel/elektra		A
Kieszon groep	HR718Z	Wagenpark	Ford C-max	Euro 95/Elektra		A
Kieszon groep	RJ211F	Wagenpark	Peugeot 2008	Euro 95	103	B
Kieszon groep	ST275F	Wagenpark	Opel Astra	Euro 95	103	A
Kieszon groep	XG337F	Wagenpark	Peugeot 208	Euro 95	108	onbekend
Kieszon groep	XG461F	Wagenpark	Peugeot 308	Euro 95	115	onbekend
Kieszon groep	XT669J	Wagenpark	Tesla model 3	Elektra		A
Kieszon groep	SG382F	Wagenpark	Volkswagen Golf	Euro 95	50	A
Kieszon groep	TL857H	Wagenpark	Ford Focus	Euro 95	114	onbekend
Kieszon groep	TN829K	Wagenpark	Hyundai Kona	Elektra		onbekend

Verbetering in inzicht

Om in de toekomst een beter inzicht in de grootste verbruikers te krijgen, kan het volgende verbeterd worden:

- ✓ Maatregel 1: Kilometerstanden goed bijhouden
- ✓ Maatregel 2: intern geladen kWh's inzichtelijk maken (en indien mogelijk met onderscheid tussen eigen en externe auto's)
- ✓ Maatregel 3: Ook van de deelauto het exacte verbruik in kaart brengen.
- ✓ Maatregel 4: Inzicht verkrijgen in routes (en noodzaak) bedrijfsmiddelen Kieszon
- ✓ Maatregel 5: Maandelijks en nauwkeurig inzicht in stroomgebruik Kieszon groep
- ✓ Maatregel 6: Inzicht in grootste elektraverbruikers binnen de kantoren verkrijgen

Reductiepotentieel

De volgende mogelijkheden zijn uit de analyse naar voren gekomen om de CO₂-uitstoot verder te reduceren:

- ✓ Maatregel 1: Elektrische auto's bij vervanging

- ✓ Maatregel 2: Verduurzamen wagenpark door instellen plafond voor CO₂-uitstoot in lease- en aankoopbeleid
- ✓ Maatregel 3: Alternatieve transportmethoden stimuleren (fietsen, openbaar vervoer)
- ✓ Maatregel 4: Onderzoek naar toepassingsmogelijkheden van alternatieve brandstof voor diesel.
- ✓ Maatregel 5: Slimme tussenmeters voor Kieszon.
- ✓ Maatregel 6: Monitoren gebouwbeheersysteem Greenchoice op grootste gebruikers

Bovenstaande maatregelen zijn opgenomen in het CO₂-Reductieplan.

4 | Doelstellingen

Aan de hand van voorgaande hoofdstukken wordt bepaald of de reeds opgestelde doelstellingen nog steeds actueel zijn, of dat deze mogelijk aangepast (aangescherpt of juist afgezwakt) moeten worden, teneinde ambitieus én realiseerbaar te blijven. Dit wordt in de volgende alinea's verder beschreven. Aanpassingen aan de doelstellingen worden ook besproken in het directie overleg.

4.1 Vergelijking met sectorgenoten

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Daarom is voor het opstellen van de doelstelling onderzocht welke maatregelen en doelstellingen sectorgenoten ambiëren. Greenchoice schat zichzelf op het gebied van CO₂-reductie in als voorloper vergeleken met sectorgenoten. Dit op grond van het feit dat CO₂ besparing en groene energie in het DNA van het bedrijf zit, duurzaamheid is het handelsmerk van Greenchoice. In 2017 is Greenchoice verhuisd naar een kantoorpand dat van label F naar label A is gerenoveerd. Al het personeel reist in principe op de fiets of met het OV. En ook de IT afdeling doet er alles aan om het verbruik zoveel mogelijk te beperken. Greenchoice heeft in de afgelopen jaren al zeer veel gedaan op het gebied van CO₂ reductie, waardoor de verdere mogelijkheden redelijk beperkt zijn. Op basis hiervan zal de reductiedoelstelling gelijk zijn aan of lager liggen dan die van sectorgenoten. Volgens de maatregelenlijst van SKAO behaalt Greenchoice een overall gemiddelde score van A-Standaard.

Enkele voorbeelden van sectorgenoten die in het bezit zijn van het CO₂-bewust Certificaat hebben de volgende doelstellingen:

- **Sectorgenoot 1 | Pure Energie (N3)**
Zij hebben als doel gesteld om 15,3% CO₂ op scope 1 en 2 te reduceren in 2018 t.o.v. 2015.
Om deze doelstelling te realiseren hebben zij de volgende maatregelen genomen:
  - Energieprestatie toevoegen aan inkoopbeleid
  - Faciliteren video conference
  - Cursus 'het nieuwe rijden'
  - Vervangen lease-auto's naar elektrisch
- **Sectorgenoot 2 | Engie Services Nederland (N5)**
Zij hebben als doel gesteld om in 2021 40% CO₂ op scope 1 en 2 te reduceren t.o.v. 2017.
Om deze doelstelling te realiseren hebben zij de volgende maatregelen genomen:
  - Stimuleren videoconferencing, carpooling en car sharing
  - Efficiënter ruimtegebruik kantoren + afstoten overbodige ruimtes
  - Aanscherpen leasebeleid op maximale uitstoot
  - Promoten elektrische auto's

4.2 Hoofddoelstelling

Greenchoice heeft als doel gesteld om in de komende drie jaar, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

Scope 1 en 2 doelstellingen Greenchoice

Greenchoice wil in 2021 ten opzichte van 2018 35% minder CO₂ uitstoten

Bovengenoemde doelstelling wordt gerelateerd aan het aantal FTE.
Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen als volgt:

Scope 1: 14% reductie in 2021 ten opzichte van 2018

Uitgezet per jaar: 0% in 2019, 7% in 2020 en 7% in 2021

Scope 2: 50% reductie in 2021 ten opzichte van 2018

Uitgezet per jaar: 0% in 2019, 49% in 2020 en 1% in 2021

4.2.1 Scope 1 | Subdoelstelling brandstofverbruik wagenpark

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof kan worden bespaard met de bedrijfsauto's. Dit is ingeschat op ongeveer 7% reductie (t.o.v. de totale Scope 1 uitstoot) in de komende drie jaar.

4.2.2 Scope 1 | Subdoelstelling gasverbruik kantoren

Om het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die op Greenchoice van toepassing zijn. Dit is ingeschat op een verlaging van het verbruik van 7% (t.o.v. de totale Scope 1 uitstoot) in de komende drie jaar. Om dit te kunnen monitoren wordt de voortgang gekoppeld aan het aantal graaddagen.

4.2.3 Scope 2 | Subdoelstelling elektraverbruik kantoren

Om het elektraverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die op Greenchoice van toepassing zijn. Dit is ingeschat op een verlaging van het verbruik van 49% (t.o.v. de totale Scope 2 uitstoot) in de komende drie jaar. Om dit te kunnen monitoren wordt de voortgang gekoppeld aan het aantal FTE.

4.2.4 Scope 2 | Subdoelstelling stadswarmte

Om de afgenomen hoeveelheid stadswarmte terug te dringen is bekeken welke mogelijkheden er zijn om dit te realiseren. Dit heeft tot de doelstelling geleid de komende drie jaar de CO₂-uitstoot met 0,5% te reduceren (t.o.v. de totale Scope 2 uitstoot).

4.2.5 Scope 2 | Subdoelstelling zakelijke km's

Om het aantal afgelegde kilometers met privéauto's en het vliegverkeer terug te dringen is bekeken welke mogelijkheden er zijn om dit te realiseren. Dit heeft tot de doelstelling geleid de komende drie jaar de CO₂-uitstoot met 0,5% te reduceren (t.o.v. de totale Scope 2 uitstoot).

5 | Maatregelen reductieplan

Om de doelstellingen te behalen zijn concrete maatregelen opgesteld. Er wordt onderscheid gemaakt tussen reële maatregelen en kansrijke maatregelen. De kansrijke maatregelen vergen vooronderzoek om in kaart te brengen of ze daadwerkelijk impact hebben op de CO2 reductie en/of haalbaar zijn.

SCOPE 1 - Gasverbruik (vastgoed)	Planning
Vestiging Amsterdam sluiten	Q3 2019
Klimaatinstallatie opnieuw laten inregelen door een expert (rekening houdend met gebruik kantoorpand, werking facilitaire dienst en servicetechnicus en hoe individuele gebruiker met zijn werkplek omgaat)	Q1 2020
Onderzoek andere (aanvullende) warmtebronnen	2020
Campagne bewustwording ramen open icm airco of verwarming	Q4 2019
Tijdig en exact inzicht in gasverbruik krijgen (Kieszon groep)	Q2 2020
SCOPE 1 - Mobiliteit (wagenpark)	
Beleid wagenpark aanpassen naar maximale uitstoot (of elektrisch)	2020
Elektrische auto's bij vervanging	continu
Bijhouden verbruik en kilometerstanden per auto	continu
Maandelijkse controle bandenspanning	Q1 2020
Terugkoppeling rijgedrag medewerkers	Q3 2020
Onderzoek alternatieve brandstof diesel	Q2/Q3 2020
SCOPE 2 - Elektraverbruik (vastgoed)	
Verbruiksreductie als belangrijke factor toevoegen aan inkoopbeleid IT	Q2 2020
Overstap naar 100 % NL groene stroom Kieszon + Greenchoice	Q1 2020
Onderzoek werking en mogelijkheden gebouwbeheersysteem (EED)	Q1 2020
Onderzoek mogelijkheden standbykillers	Q2 2020
Vestiging Amsterdam sluiten	Q3 2019
Lift enkel voor noodzakelijk gebruik (druppel of pasje) + standby/uitstand	Q2 2020
Zuiniger printerpark (kan pas na contractafloop – na 2 jaar)	2021
Awareness campagne over standbyknoppen	Continu
Slimme tussenmeter Kieszon groep	Q2 2020
Analysen gebouwbeheersysteem GC op grootste verbruiksgroepen	Q2 2020
SCOPE 2 - Reduceren zakelijke kilometers	
Toepassen van video en-of teleconferencing (Kieszon)	2020
Inzetten van een (elektrische) deelauto (Kieszon)	2020
Noodzaak vluchten onder de loep nemen	2020
Personeel Qurrent voorzien van een OV kaart	Q1 2019
Invoeren van Microsoft Teams	2020
beleid minimale afstand/reistijd vluchten (b.v. <5 uur is trein verplicht)	2020
Organisatorische maatregelen	
CO2 reductie opnemen in maandelijkse update presentaties	continu
Bij in het pand georganiseerde events vega of vegan hapjes bestellen (vega of vegan, minder/geen plastic)	Continu

5.1 Reeds uitgevoerde maatregelen

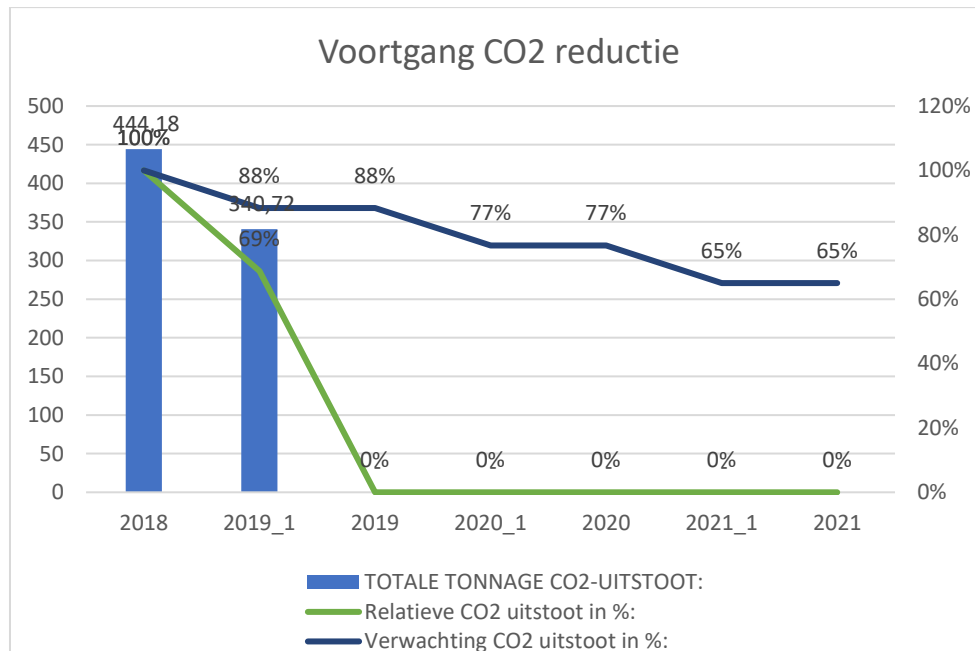
De volgende maatregelen zijn reeds uitgevoerd in de afgelopen jaren.

De opsomming omvat niet alle maatregelen. Een aantal zaken (zoals inkoop groene stroom) is geen maatregel maar een kernvoorwaarde van het bedrijf.

- IT: Datacenter geselecteerd op duurzaamheid 2017
- IT: Werkplekken d.m.v. Server Based Computing met Thin clients 2008
- IT: vervanging van de storage omgeving met 25% reductie 2018
- IT: Nieuwe printer met ruim 80% reductie op energieverbruik 2018
- IT: follow me printing (pas printen na 'go' op de printer met pasje) 2017
- Voor verhuizing naar pand bij CS gebouw van label F naar A verbouwen 2017
- Gebruik OV sterk stimuleren door verstrekken NS businesscard 2018

6 | Voortgang CO₂-reductie

Dit is het eerste jaar dat de CO₂-uitstoot is berekend waardoor er nog geen voortgang te laten zien is. In de komende jaren zal de voortgang in onderstaande grafiek worden weergegeven.

Figuur 1 | Voortgang van de CO₂-uitstoot.

Naast de evaluatie van de voortgang van heel scope 1 en 2, is de hoofddoelstelling ook uitgesplitst per emissiestroom om zodoende doelstellingen te formuleren die gedetailleerder en beter meetbaar zijn. Ieder half jaar, tijdens de evaluatie van het reductieplan, zal hieronder per subdoelstelling de voortgang in CO₂-reductie beschreven worden. Deze voortgang wordt aangetoond op basis van de verzamelde emissiegegevens betreffende scope 1 en 2.

Per emissiestroom	2018	2019_1
Gewogen graaddagen*	2.604	1.524
Relatief gasverbruik (m ³ /graaddag)	7,82	12,83
Aantal m ² (gehele boundary)	6.853	6.853
Relatief elektraverbruik (kWh/m ²)	74,49	0,014
FTE (gehele boundary)	474	529
CO ₂ uitstoot wagenpark (kg CO ₂ /FTE)	328,86	188,24

* Gewogen graaddagen, berekend via mindergas.nl/degree_days_calculation; locatie De Bilt stookgrens 18 graden

7 | Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. Het bedrijf dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

7.1 Inventarisatie initiatieven

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn voor Greenchoice is de website van SKAO geraadpleegd (https://www.skao.nl/initiatieven_programma). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Eventuele geschikte initiatieven zijn besproken met de CO₂ verantwoordelijke en met het management. Aangezien Greenchoice aan meerdere initiatieven deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd.

Jaarlijks wordt er door de CO₂ verantwoordelijke en het management geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

7.2 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van het bedrijf in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname. Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor het bedrijf (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

7.3 Lopende initiatieven

Stichting Nederland CO₂ Neutraal

Door Greenchoice wordt deelgenomen aan het initiatief Nederland CO₂ Neutraal. Dit initiatief richt zich op het inspireren van de deelnemers, het vergroten van kennis over CO₂-reductiemogelijkheden en het vergroten van een duurzaam netwerk. Zij doet dit middels vierjaarlijkse middagprogramma's en het faciliteren van werkgroep bijeenkomsten. Onderstaand treft u een overzicht van het jaarlijks budget voor het initiatief Nederland CO₂ Neutraal aan. Om deze deelname te bewijzen worden de volgende documenten bewaard:

- Intentieverklaring Nederland CO₂ Neutraal
- Verslagen bijeenkomsten Nederland CO₂ Neutraal

Omschrijving	Eenheid	Budget
Inzet medewerkers	16 uur (€ 100,- per uur)	€ 1.600,00
Contributie	Jaarlijks	€ 997,00
Totaal		€ 2.597,00

Daarnaast neemt Greenchoice deel aan nog veel meer initiatieven, waaronder:

- Actieve deelname in werkgroepen van de Nederlandse Vereniging van Duurzame Energie
- Aanwezig met stand, sponsoring en actieve deelname HierOpgewekt

- Actieve ondersteuning van energie coöperaties en deelname in bestuur van de zelf opgerichte Rotterdamse Energiecoöperatie
- Deelname Springtij en op de energieboot
- Meedoen en inbrengen van initiatieven met Nudge
- Deelname MVO Nederland initiatieven

8 Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

8.1 Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan OFN. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Colofon

Auteur(s)	Martin Havik (De Duurzame Adviseurs)
Kenmerk	CO ₂ -Reductieplan
Datum	09-12-2019
Versie	1.3
Verantwoordelijke manager	Ruben Veefkind

Handtekening autoriserend verantwoordelijk manager:
